

Programación Docente de Correpetición

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Correpetición

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	CANTO	
CARÁCTER	B) Obrigatoria							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	PIANO ACOMPAÑANTE							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Carlos Enrique Pérez	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Galego / Español
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	Observacións	

DOCENTES Carlos Enrique Pérez

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación cun segundo instrumento. Afondamento en repertorios especializados. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requirimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T3, T6
XERAIS	X3, X7, X13, X21, X25
ESPECÍFICAS	E11, E12, E13, E14, E110

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
a) Coñecer e interpretar cun nivel artístico e técnico axeitado o repertorio vocal con acompañamento orquestral mais representativo dos principais xéneros musicais vocais a través da redución pianística	Todas as competencias Transversais, Xerais e Específicas antes indicadas
b) Desenvolver o sentido de adaptación ao pulso rítmico do acompañamento vocal, da afinación e do equilibrio agónico e dinámico, e da capacidade de comprensión e resposta ante as indicacións do director musical/pianista	T3, T6 X3, X7, X13 E11, E13, E14
c) Comprender e recoñecer a estrutura e o fraseo e articulación musical do repertorio traballado e a súa relación co texto e co concepto dramático do mesmo	T1, T3 X3, X21 E11, E12, E14, E110
d) Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte instrumental/solística como da orquestral/pianística para acadar un resultado óptimo na interpretación	T3 X3 E11, E12
e) Adquirir os criterios propios, a sensibilidade artística e as capacidades precisas para interpretar o repertorio traballado, aplicando conceptos estéticos, estilísticos e musicais e solventando os problemas técnicos e interpretativos plantexados	Todas as competencias Transversais, Xerais e Específicas antes indicadas

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Práctica do repertorio da materia de correpetición	17
II	Adaptación e equilibrio entre solista/s e acompañamento orquestral/pianístico 2.1 Balance sonoro - 2.2 Equilibrio musical - 2.2.1 Equilibrio dinámico e planos sonoros - 2.2.2 Equilibrio agónico - 2.2.3 Equilibrio vocal e musical - 2.3 Afinación, timbre e recursos vocais para o equilibrio de conxunto - 2.4 Pulso e ritmo - 2.5 Deseño polifónico e contrapuntístico	17

III	Técnicas e conceptos fundamentais de interpretación musical dos xéneros que se relacionan para cada cuadrimestre:	I	Xénero operístico e o oratorio do barroco, e preclasicismo.	3.1 Características estilísticas e interpretativas - 3.2 Estructuras formais e harmónicas características - 3.3 Fraseo, métrica e articulación - 3.4 Desenvolvemento dramático-vocal do personaxe - 3.5 O libretto operístico e o sentido dramaturxico do texto. - 3.6 Recursos e indicacións expresivas, respiracións e silencios - 3.7 Comprensión global da obra musical. 3.8 Variacións melódicas rítmicas e armónicas na Aria da Capo	17
		II	Óperas de W.A.Mozart y clasicismo	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8 A vocalidade mozartiana - 3.9 A Triloxía de Da Ponte e as derradeiras óperas	
		III	G. Rossini: Características vocais, musicais e teatrais. A renovación do Xénero buffo. Ópera seria e semiseria. Melodía e ornamentación. O belcantismo e o humor rossiniano.	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8 Recitativo secco e accompagnato ou stromentato	
		IV	Belcantismo operístico e na ópera buffa da primeira metade do XIX. G. Donizetti e V. Bellini.	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: - 3.8 Canto spianato e sillabato. 3.9 Vocalidade neobelcantista	
		V	O renovado espírito romántico: C.M. Von Weber. O romanticismo operístico italiano. Tradición, renovación e ruptura: G. Verdi, S. Mercadante	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8. O Drama verdiano e a súa nova vocalidade.	
		VI	A Ópera romántica francesa: Grand Opera, Opereta e Opera comique. O drama musical wagneriano.	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8. A vocalidade francesa -3.9 Técnica do leitmotiv - 3.10 A vocalidade e a nova linguaxe wagneriana.	
		VII	A Ópera no remate do XIX e no comezo do XX: Do verismo ao modernismo. Postwagnerianismo. Puccini e a "Giovane scuola": Leoncavallo, Mascagni, Cilea, Giordano,...	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8 A vocalidade verista	
		VIII	A Ópera no S.XX. O verismo fora de Italia. O antinaturalismo. O expresionismo e a segunda Escuela de Viena. Importancia e influencia de R.Strauss. A ópera despois de 1945.	Ademáis dos puntos mencionados do apartado 3.1 ao 3.7: 3.8 Novas propostas vocais e musicais da música do s. XX	
IV	A xestualidade na dirección orquestral:	Comprensión e resposta (tempo, matices, entradas,...)		17	
V	Interpretación en audición ou concerto público			2	
Total de sesións por cuadrimestre				19	

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais	Clases Prácticas	17	17	17	17	17	17	17	17	
	Audicións cuatrimestrais	2	2	2	2	2	2	2	2	
Non presenciais	Traballo persoal	26	26	26	26	26	26	26	26	
Total de horas cuatrimestrais		45	45	45	45	45	45	45	45	

6. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	a) Amosar o sentido de adaptación ao pulso rítmico do acompañamento vocal, da afinación e do equilibrio agónico e dinámico b) Amosar a capacidade de comprensión e recoñecemento da estrutura, fraseo e articulación musical do repertorio traballado e a súa relación co texto e co concepto dramaturxico do mesmo. c) Amosar o coñecemento axeitado tanto da parte instrumental/solística como da orquestral/pianística para acadar un resultado óptimo na interpretación. d) Amosar a capacidade de comprensión e resposta ante as indicacións do director musical/pianista.	60%	T1, T3, T6, X3, X13, X21, X25, E11, E12, E14
Audición pública	Interpretar cun nivel artístico e técnico axeitado catro fragmentos do repertorio vocal con acompañamento orquestral mais representativo dos principais xéneros musicais vocais traballados en clase, a través da redución pianística, amosando a asimilación e aplicación dos conceptos e recursos estudiados e a capacidade do alumnado de desenvolvelos con sensibilidade e individualidade artística. O repertorio operístico deberá ser interpretado de memoria	40%	Todas

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Audición pública	O alumno/a deberá interpretar en exame de carácter público cinco fragmentos escollidos polo profesor de un total de 8 números completos presentados e que figuren dentro do repertorio referenciado no apartado 8 da presente guía docente. O programa será interpretado de memoria e os contidos mínimos para superar a materia son os sinalados no apartado 4.2, 4.3 e 4.4 da presente Guía docente.	100%	Todas

* As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) supondrán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo establecido. (CONSULTAR AVALIACIÓN ALTERNATIVA CON O PROFESOR/A DA DISCIPLINA)

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Audición pública	O alumno/a deberá interpretar en exame de carácter público cinco fragmentos escollidos polo profesor de un total de 8 números completos presentados e que figuren dentro do repertorio referenciado no apartado 8 (Referencias básicas) da presente guía docente. O programa será interpretado de memoria e os contidos mínimos para superar a materia son os sinalados no apartado 4.2, 4.3 e 4.4 da presente Guía docente.	100%	Todas

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

I	Material didáctico: Bach, Johan Sebastian. Misa en Fa M BWV233; Misa en La M BWV234; Misa en Sol m BWV235; Misa en Sol M BWV236; Pasión según S.Mateo BWV244; Pasión según S.Juan BWV245; Oratorio de nadal BWV248 Händel, George F. El Mesías HW56; Judas Maccabeus HW63; Samson HW57; Óperas (Giulio Cesare, Rinaldo, Alcina,...) Purcell, Henry. Dido y Eneas Vivaldi, Antonio. Óperas (Griselda, Tito Manlio,...) Pergolesi, Giovanni B. Stabat Mater; La Serva Padrona Cimarosa, Domenico. Il Matrimonio segreto Paisiello, Giovanni. Nina o sia La pazza per amore Martín y Soler, Vicente. Una Cosa rara; L'Arbore di Diana
II	Material didáctico: Boccherini, Luigi. Stabat Mater Haydn, Joseph. A Creación Hob.XXI:2; As estacións Hob.XXI:3; L'infedelta delusa Hob.XXVIII:5; Lo speziale Hob.XXVIII:3; Il mondo della luna Hob.XXVIII:7; La vera costanza Hob.XXVIII:8; L'isola disabitata Hob.XXVIII:9; La Fedeltà premiata Hob.XXVIII:10 Glück, Christoph W. Orfeo ed Euridice; Ifigenia en Tauride; Ifigenia en Aulide; Alceste Mozart, Wolfgang A. Bastien und Bastienne Kv.50; Mitridate, Re di Ponto Kv.81; Il Re pastore Kv.208; Idomeneo, re di Creta Kv.366; As Bodas de Fígaro Kv.492; Don Giovanni Kv.527; Così fan tutte Kv.588; Clemenza de Tito Kv.621; A Frauta máxica Kv.620; Arias de concerto para voz e orquestra
III	Material didáctico: Donizetti, G., Don Pasquale, L'elisir d'amore, Il campanello di note, L'ajo nell'imbarazzo, Le convenienze ed inconvenienze teatrali, Betly, Il giovedì grasso... Paisiello, G., L'inganno felice, Il Barbiere di Siviglia, La pazza per amore Rossini, G. Il Barbiere di Siviglia, La scala di seta, La cambiale di matrimonio, L'occasione fa il ladro, La Italiana en Argel, La cenerentola, Il signor Bruschino
IV	Material didáctico: Auber, D-F.E., Fra Diavolo, Le domino noir, Les diamants de la couronne Bellini, V., I Capuleti e i Montecchi, La straniera, Adelson e Salvini, Bianca e Fernando Boieldieu, F-A. La Dame Blanche, Le Calife de Bagdad Donizetti, G., Don Pasquale, L'elisir d'amore, Il campanello di note, L'ajo nell'imbarazzo, Le convenienze ed inconvenienze teatrali, Betly, Il giovedì grasso... Weber, C.M, Abu Hassan
V	Material didáctico: Weber, C.M. Der Freischütz, Oberón, Euryanthe Mercadante, S. Il Giuramento, Orazi e Curiazi, Zaira, I Due Figaro. Verdi, G. Oberto, Aroldo, Stiffelio, Un giorno di regno, Il Corsaro, Luisa Miller,...

VI	Wagner, R. Rienzi, Die Feen, Tannhauser, Lohengrin, O Holandés errante. Meyerbeer, G. Les Huguenots, L'Esule di Granata, Le Prophete. Offenbach, J. Les Brigands, La Perichole, Orphee aux enfers, La Belle Hélène Boieldieu, F-A. La Dame Blanche, Le Calife de Bagdad Halevy, J.F. La Juive Gounod, Ch. Faust, Romeo et Juliette, La colombe. Bizet, G. La Jolie fille de Perth, Les Pecheurs de perles, Dr. Miracle. Massenet, J. Manon, Herodiade, Le roi de Lahore
VII	Material didáctico: Puccini, G.: Edgar, Le Villi, Manon Lescaut, La Rondine, Suor Angelica, Gianni Schicchi, Il Tabarro,... Mascagni, P.: Cavalleria Rusticana, L'amico Fritz, Iris, Lodoletta, Zanetto. Leoncavallo, R.: La Boheme, Pagliacci, Zazá Cilea, F.: L'Arlesiana, Adriana Lecouvreur Giordano, U.: Siberia, Fedora, Andrea Chenier Catalani, A.: La Wally, Loreley
VIII	Material didáctico Strauss, R. Arabella, Der Rosenkavalier, Ariadne auf Naxos,... Falla, M. La vida Breve, El Amor Brujo Schönberg, A. Erwartung, Die Glückliche hand, Pierrot Lunaire Berg, A. Wozzeck Korngold, E.: Die Tote Stadt. Das Wunder der Heliane Janacek, L. Jenufa Wolf-Ferrari, E. Amelia al ballo, Il segreto di Susanna, Il Campiello Menotti, G.C. The Telephone, Amal and the night visitors, The old maid and the Thief Bernstein, L. Candide, Trouble in Tahiti Gershwin, G. Porgy & Bess Shostakovich, D. La Nariz. Poulenc, F. Dialogues des Carmélites Britten. B. Peter Grimes, Billy Budd, The little swepp, Albert Herring Prokofiev, S. O amor das tres laranxas, O Xogador
REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS	
I	Bukofzer, Manfred F. La Música en la época barroca: de Monteverdi a Bach. Alianza Editorial. Col Alianza música, Madrid, 2009 Rosen, Charles. El Estilo Clásico: Haydn, Mozart, Beethoven. Alianza Ed., Madrid, 1986 Downs, Philip G. La música clásica: la era de Haydn, Mozart, Beethoven. Akal Ed., 1998 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
II	Rosen, Charles. El Estilo Clásico: Haydn, Mozart, Beethoven. Alianza Ed., Madrid, 1986 Downs, Philip G. La música clásica: la era de Haydn, Mozart, Beethoven. Akal Ed., 1998 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos.
III	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Rossi della Riva, Giuseppe), Aclaraciones sobre la escuela italiana del "bel canto", Buenos Aires: Ricordi. 1955 Manén, Lucie , Bel Canto, F.Noetzel. 1986 Osborne, R. Rossini, Vergara, Barcelona 1988 Senici, E., The Cambridge companion to Rossini, Cambridge University press 2004 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
IV	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Rossi della Riva, Giuseppe), Aclaraciones sobre la escuela italiana del "bel canto", Buenos Aires: Ricordi. 1955 Manén, Lucie , Bel Canto, F.Noetzel. 1986 Osborne, Ch., The Bel canto operas, Methven, Londres 1994 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
V	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Kimbell, David. Verdi in the age of the Italian romanticism. Cambridge Univ. Press. 1985 Harwood, G.W.G. Verdi: A research and information guide. Routledge Music. 2012 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
VI	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Barbier, P. Opera in Paris 1800-1850, Amadeus Press, 1995. Lacombe, H. les voies de l'opéra français au XIX siècle. Fayard, Paris, 1997 Millington, B. The New Grove Guide to Wagner and his operas. OUP United States. 2006 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
VII	Mallach, A. The Autumn of Italian Opera: From Verismo to Modernism, 1890-1915. Northeastern University Press., New England, 2007 Wilson, A.: The Puccini Problem: Opera, Nationalism, and Modernity . Cambridge University Press, Cambridge, 2007 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos

VIII	Morgan, R.P. La Música del S.XX, Akal ed. Madrid, 2000 Cooke, M. (ed.). The Cambridge Companion to Twentieth-Century Opera. Cambridge Univ. press. Cambridge, 2006 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
------	--

Repertorio con Piano acompañante	CÓDIGO
---	---------------

1. Datos da disciplina

MATERIA	FORMACIÓN INSTRUMENTAL COMPLEMENTARIA	TITULACIÓN	Título Superior de Música
CARÁCTER	B) Obrigatoria	TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	PIANO ACOMPAÑANTE	XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Maria José Cid Castro

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	CORDA FRETADA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	O Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	GUIARRA /PERCUSIÓN
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	O Horas de clase semanais	
ETCS/ CUADRIMESTRE					0,5/1	0,5/1	0,5/1	0,5/1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	VENTO METAL
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	O Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	PIANO
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	O Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	VENTO MADEIRA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	O Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

DOCENTES	Consultar táboa anexa
----------	-----------------------

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con acompañamento pianístico, afondando en repertorios específicos da propia especialidade instrumental. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requirimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos distintos instrumentos, á voz e aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T3, T6, T13
XERAIS	X2, X3, X11, X19, X21
ESPECÍFICAS	EI1, EI3, EI4, EI5, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
1. Coñecer as características estilísticas, estéticas e a tradición interpretativa das pezas para instrumento solista e orquestra máis salientables do itinerario instrumental que estea a cursar o alumno, coa super visión e o apoio do pianista acompañante.	Todas
2. Desenvolver as técnicas de interpretación solista piano concen tante ou con acompañamento da par te orquestral reducida a piano.	Todas

3. Practicar o repertorio a dúo con piano ou piano concertante, a través da redución da parte orquestral a acompañamento pianístico.	Todas
4. Interpretar en público o repertorio traballado nos ensaios, cunha calidade válida e amosando entidade artística.	Todas
5. Desenvolver a capacidade de traballo en grupo, de compromiso e optimización do esforzo.	Todas
6. Desenvolver a sensibilidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación.	T3, 6, 13, X3, E1, 3, 4, 5
7. Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte instrumental/solista como da pianística/orquestral para acadar un resultado óptimo na interpretación.	T3, 13; X3, 11; E1, 5

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Repertorio	1.1. Práctica do repertorio da materia Repertorio con Piano acompañante	15
II	2. Desenvolvemento da audición interna aplicada á interpretación do repertorio con piano acompañante.	2.1. Audición polifónica: 2.1.1. Discriminación das partes. 2.1.2. Audición do conxunto 2.2. Audición estrutural: 2.2.1. Procesos armónicos. 2.2.2. Procesos formais. 2.2.3. Características da textura. 2.3.1. Interiorización do pulso e o tempo. 2.3.2. Métrica e articulación. 2.3.3. Sensibilidade e control da afinación e do timbre. 2.3.4. Independencia dos planos sonoros. 2.3.5. Equilibrio dos elementos anteriores.	15
III	Técnicas de interpretación	3.1. A actitude do solista na interpretación. 3.2. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical. 3.3. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.4. Fluidez e permeabilidade agónica entre os intérpretes. 3.5. Rigor na pulsión rítmica entre os intérpretes. 3.6. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico. 3.7. Coñecemento profundo do texto musical na súa totalidade. 3.8. Diferencia entre a realización orquestral e a realización pianística das obras concertantes.	15
	Instrumentos orquestrais	3.9. Adecuación da afinación ao temperamento do piano. 3.10. Modos de ataque e articulación	15
IV	Interpretación en público		15
V	Elaboración das cadencias a solo	5.1. Desenvolvemento da improvisación. 5.2. Técnicas na elaboración deste tipo de cadencias segundo a época e o autor.	15
VI	PERCUSIÓN PIANO Contidos da avaliación continua	6.1 Interpretación dun movemento dun concerto para piano e orquestra que non fora interpretado en cuatrimestres anteriores. 6.2 Durante todo o grao superior interpretarase en audición pública cando menos un concerto completo para piano e orquestra, de memoria, nalgún dos cuatrimestres dos cursos nos que se imparte a materia. Este concerto substituirá á obra de grande formato do repertorio da materia de piano.	15
Total de sesións por cuatrimestre			15

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Inst. Orquestrais I-VIII Percusión Pedagogía	Presenciais	Clases prácticas	17	17	17	17	17	17	17	Pedagogía: Aplicase só a planificación do VII cuatrimestre
		Audicións	2	2	2	2	2	2	2	
	Non presenciais	Traballo persoal	11	11	11	11	11	11	11	Percusión: Aplicase Se aplica só a planificación de los cuatrimestres V a VIII
		Total de horas cuatrimestrais	30	30	30	30	30	30	30	
Piano Guitarra	Presenciais	Clases prácticas			17	17	17	17	17	Guitarra: Aplicase só a planificación dos cuatrimestres V a VIII
		Audicións			2	2	2	2	2	
	Non presenciais	Traballo persoal			11	11	11	11	11	11
		Total de horas cuatrimestrais			30	30	30	30	30	30

6. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles para estar preparado para afrontar unha audición pública nunha data prefixada. Amosar que se adquiriu a sensibilidade auditiva necesaria nos seguintes parámetros, para o control da	40%	Todas agás E10

	interpretación con piano acompañante: • Afinación. • Pulsación, ritmo e agónica. • Articulación. • Volumen sonoro/Planos sonoros. Amosar capacidade de adecuación da afinación do instrumento ao marco sonoro imposto polo piano. Amosar capacidade para adecuar o ataque e a articulación ás demandas impostas polo piano e polas cualidades do repertorio traballado. Utilizar e percibir os xestos adecuados para establecer a comunicación do impulso musical entre ambos intérpretes. Amosar capacidade de reacción e de adaptación no ámbito da interpretación, así como de rigor no mantemento do pulso e na medida, en función do repertorio traballado. Aplicar os procedementos interpretativos adecuados ás características fundamentais da obra, esto é, estilo e xénero, amosando un coñecemento profundo do texto na totalidade dos seus parámetros estruturais e instrumentais e, en concreto, da parte asignada ao piano.		
Audición pública	Valrarase a corrección técnica e estilística, e a personalidade artística nunha interpretación pública con piano acompañante.	60%	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Audición pública	Interpretación dun movemento de un concerto para solista e orquestra que non teña sido interpretado en cuatrimestres anteriores ou un concerto completo. (Para el itinerario de Piano, ver observaciones en el punto 9). Valorarase a corrección técnica e estilística, e personalidade artística. O repertorio sera entregado con un mínimo dun mes de antelación.	100%	Todas
	As faltas de asistencia conllevarán perda da avaliación continua segundo o protocolo establecido polo CSM de Vigo.		

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Audición pública	Ver avaliación alternativa	100%	Todas

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

GUITARRA	Concertos para Guitarra con Orquestra dos S. XIX e XX. Outras obras de Guitarra con acompañamento pianístico.			
PIANO	2º	III	MOZART - 1º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M)	BEETHOVEN - 1º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M
		IV	MOZART - 2º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M)	BEETHOVEN - 2º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M
	3º	V	MOZART - 1º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M)	BEETHOVEN - 1º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M
		VI	MOZART - 2º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M)	BEETHOVEN - 2º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M
	4º	VII	MOZART - 3º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M) ou o Concerto nº 12 completo se non se interpretou en algún dos cuatrimestres anteriores. BEETHOVEN - 3º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M ou o Concerto nº 1 completo se non se interpretou ningún dos cuatrimestres anteriores.	
		VIII	MOZART - 3º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M) ou o Concerto nº 09 completo se non se interpretou ningún dos cuatrimestres anteriores. BEETHOVEN - 3º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M ou o Concerto nº 2 completo se non se interpretou ningún dos cuatrimestres anteriores.	

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

PIANO	REPERTORIO DE REFERENCIA CUADRIMESTRAL: En el caso de no asistencia a clase y si el repertorio no se ha consensuado con el profesor, el alumno tendrá la opción de solicitar en Secretaría la aprobación del movimiento o concierto completo que se pretenda presentar, mediante escrito dirigido al departamento con al menos 2 meses de antelación a la audición o elegir una de las opciones que se indican para cada cuatrimestre en el apartado 8.
-------	---

Repertorio con instrumento de tecla acompañante	CÓDIGO
--	---------------

1. Datos da disciplina

MATERIA	FORMACIÓN INSTRUMENTAL COMPLEMENTARIA	TITULACIÓN	Título Superior de Música
CARÁCTER	B) Obligatoria	TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	PIANO ACOMPAÑANTE	COORDINADOR/A	Maria José Cid Castro

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	CORDA FRETADA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	GUITARRA /PERCUSIÓN
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE					1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	VENTO METAL
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	PIANO
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE			1	1	1	1	1	1	Observacións	

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	VENTO MADEIRA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA	Maria José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Observacións	

DOCENTES	Consultar táboa anexa
----------	-----------------------

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con acompañamento pianístico, afondando en repertorios específicos da propia especialidade instrumental. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requerimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos distintos instrumentos, á voz e aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T3, T6, T13
XERAIS	X2, X3, X11, X19, X21
ESPECÍFICAS	E11, E13, E14, E15, E110

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
1. Coñecer as características estilísticas, estéticas e a tradición interpretativa das pezas para instrumento solista e orquestra máis salientables do itinerario instrumental que estea a cursar o alumno, coa super visión e o apoio do pianista	Todas

acompañante.	
2. Desenvolver as técnicas de interpretación solista piano concert tante ou con acompañamento da par te orquestral reducida a piano.	Todas
3. Practicar o repertorio a dúo con piano ou piano concert tante, a través da redución da par te orquestral a acompañamento pianístico.	Todas
4. Interpretar en público o repertorio traballado nos ensaios, cunha calidade válida e amosando entidade artística.	Todas
5. Desenvolver a capacidade de traballo en grupo, de compromiso e optimización do esforzo.	Todas
6. Desenvolver a sensibilidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación.	T3, 6, 13, X3, E1, 3, 4, 5
7. Valorar a importancia do coñecemento tanto da par te instrumental/solista como da pianística/orquestral para acadar un resultado óptimo na interpretación.	T3, 13; X3, 11; E1, 5

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS	
I	Repertorio	1.1. Práctica do repertorio da materia Repertorio con Piano acompañante	15	
II	2. Desenvolvemento da audición interna aplicada á interpretación do repertorio con piano acompañante.	2.1. Audición polifónica: 2.1.1. Discriminación das partes. 2.1.2. Audición do conxunto 2.2. Audición estrutural: 2.2.1. Procesos armónicos. 2.2.2. Procesos formais. 2.2.3. Características da textura. 2.3.1. Interiorización do pulso e o tempo. 2.3.2. Métrica e articulación. 2.3.3. Sensibilidade e control da afinación e do timbre. 2.3.4. Independencia dos planos sonoros. 2.3.5. Equilibrio dos elementos anteriores.	15	
III	Técnicas de interpretación	Todos os itinerarios	3.1. A atitude do solista na interpretación. 3.2. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical. 3.3. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.4. Fluidez e permeabilidade agónica entre os intérpretes. 3.5. Rigor na pulsión rítmica entre os intérpretes. 3.6. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico. 3.7. Coñecemento profundo do texto musical na súa totalidade. 3.8. Diferencia entre a realización orquestral e a realización pianística das obras concertantes.	15
		Instrumentos orquestrais	3.9. Adecuación da afinación ao temperamento do piano. 3.10. Modos de ataque e articulación	15
IV	Interpretación en público		15	
V	PERCUSIÓN PIANO	Elaboración das cadencias a solo	5.1. Desenvolvemento da improvisación. 5.2. Técnicas na elaboración deste tipo de cadencias segundo a época e o autor.	15
VI		Contidos da avaliación continua	6.1 Interpretación dun movemento dun concerto para piano e orquestra que non fora interpretado en cuatrimestres anteriores. 6.2 Durante todo o grao superior interpretarase en audición pública cando menos un concerto completo para piano e orquestra, de memoria, nalgún dos cuatrimestres dos cursos nos que se imparte a materia. Este concerto substituirá á obra de grande formato do repertorio da materia de piano.	15
Total de sesións por cuatrimestre			15	

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE			1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Instr. Orquestrais I-VIII Percusión Pedagogía	Presenciais	Clases prácticas	17	17	17	17	17	17	17	17	Pedagogía: Aplicase só a planificación do VII cuatrimestre
		Audicións	2	2	2	2	2	2	2	2	
	Non presenciais	Traballo persoal	11	11	11	11	11	11	11	11	Percusión: Aplicase Se aplica só la planificación de los cuatrimestres V a VIII
	Total de horas cuatrimestrais			30	30	30	30	30	30	30	30
Piano Guitarra	Presenciais	Clases prácticas	17	17	17	17	17	17	17	17	Guitarra: Aplicase só a planificación dos cuatrimestres V a VIII
		Audicións	2	2	2	2	2	2	2	2	
	Non presenciais	Traballo persoal	11	11	11	11	11	11	11	11	
	Total de horas cuatrimestrais			30	30	30	30	30	30	30	30

6. Avaliación

ORDINARIA

CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	<p>Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles para estar preparado para afrontar unha audición pública nunha data prefixada.</p> <p>Amosar que se adquiriu a sensibilidade auditiva necesaria nos seguintes parámetros, para o control da interpretación con piano acompañante: • Afinación. • Pulsación, ritmo e agónica. • Articulación. • Volumen sonoro/Planos sonoros.</p> <p>Amosar capacidade de adecuación da afinación do instrumento ao marco sonoro imposto polo piano.</p> <p>Amosar capacidade para adecuar o ataque e a articulación ás demandas impostas polo piano e polas cualidades do repertorio traballado.</p> <p>Utilizar e percibir os xestos adecuados para establecer a comunicación do impulso musical entre ambos intérpretes.</p> <p>Amosar capacidade de reacción e de adaptación no ámbito da interpretación, así como de rigor no mantemento do pulso e na medida, en función do repertorio traballado.</p> <p>Aplicar os procedementos interpretativos adecuados ás características fundamentais da obra, esto é, estilo e xénero, amosando un coñecemento profundo do texto na totalidade dos seus parámetros estruturais e instrumentais e, en concreto, da parte asignada ao piano.</p>	40%	Todas agás E10
Audición pública	Valrarase a corrección técnica e estilística, e a personalidade artística nunha interpretación pública con piano acompañante.	60%	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Audición pública	<p>Interpretación dun movemento de un concerto para solista e orquestra que non teña sido interpretado en cuatrimestres anteriores ou un concerto completo. (Para el itinerario de Piano, ver observaciones en el punto 9).</p> <p>Valorarase a corrección técnica e estilística, e personalidade artística.</p> <p>O repertorio sera entregado con un mínimo dun mes de antelación.</p>	100%	Todas
	As faltas de asistencia conllevarán perda da avaliación continua segundo o protocolo establecido polo CSM de Vigo.		

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Audición pública	Ver avaliación alternativa	100%	Todas

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

GUITARRA	Concertos para Guitarra con Orquestra dos S. XIX e XX. Outras obras de Guitarra con acompañamento pianístico.			
PIANO	2º	III	MOZART - 1º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M)	BEETHOVEN - 1º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M
		IV	MOZART - 2º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M)	BEETHOVEN - 2º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M
	3º	V	MOZART - 1º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M)	BEETHOVEN - 1º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M
		VI	MOZART - 2º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M)	BEETHOVEN - 2º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M
	4º	VII VII I	MOZART - 3º movemento do concerto nº 12 (KV 144 en La M) ou o Concerto nº 12 completo se non se interpretou en ningún dos cuatrimestres anteriores. BEETHOVEN - 3º mov do concerto nº 1 op 15 en Do M ou o Concerto nº 1 completo se non se interpretou nalgún dos cuatrimestres anteriores. MOZART - 3º movemento do concerto nº 09 (KV 271 en La M) ou o Concerto nº 09 completo se non se interpretou nalgún dos cuatrimestres	

		anteriores. BEETHOVEN - 3º mov do concerto nº 2 op 19 en Sib M ou o Concerto nº 2 completo se non se interpretou nalgún dos cuatrimestres anteriores.
REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS		
PIANO	REPERTORIO DE REFERENCIA CUADRIMESTRAL: En el caso de no asistencia a clase y si el repertorio no se ha consensuado con el profesor, el alumno tendrá la opción de solicitar en Secretaría la aprobación del movimiento o concierto completo que se pretenda presentar, mediante escrito dirigido al departamento con al menos 2 meses de antelación a la audición o elegir una de las opciones que se indican para cada cuatrimestre en el apartado 8.	